

телно придаточно сокращено прѣдложеніе. На мѣсто: *издаденъ* много въ море-то, може да ся каже; *който ся е издалъ* много въ море-то. Това ще бѣде пълно придаточно опрѣдлительно прѣдложеніе. Относително-то мѣстоименіе: *който*, наедно съ глагола: *ся е издалъ*, сж сократены въ причастіе: *издаденъ*.

Причастіе-то ся употрѣблява въ сокращены-тѣ придаточны опрѣдлительны прѣдложенія и служи за сокращеніе на относително мѣстоименіе и глаголь(*).

2. *Разлиты-тъ* по земнж-тѣ повърхниж воды образувать едно голѣмо собраніе водно—океанъ.

Разлиты-тъ—ся относи на думж: *воды*, на вопросъ: *кои воды?* показва отличительны-тѣ имъ признакъ, спорядъ това е имя прилагателно. Това прилагателно имя е произведено отъ глаголь: *разлежъ*, затова е причастіе зал. страд. видъ совершено—окончателенъ.

(*) Въ българскыя-тъ языкъ е употрѣбително само страдателно-то причастіе, а причастіе отъ дѣйствителенъ и срѣденъ залогъ не ся чуе въ живъ разговоръ, но въ писменныя-тъ языкъ ся срѣща тукъ-тамъ у всички-тѣ почти наши писатели. Затова не ще бѣде излишно да ся запознае съ форми-тѣ и съ значеніе-то на причастіе-то ученика-тъ, който изучава Грамматикж-тъ.

Дѣйствителны-тѣ причастія не съществувать и въ русскыя-тъ разговорный языкъ, но тѣ составляють неотемлемж принадлежность на литературныя-тъ. Това причастіе сж взели рускы-тѣ писатели отъ церковныя-тъ языкъ и сж обогатили своя-тъ. Зачто и ния да не ся ползоваме отъ богатство-то на церковныя-тъ языкъ, кога днесъ цѣлый ученый Свѣтъ признава церковныя-тъ языкъ за старо-българскый? За свидѣтельство на това, че тия форми отъ дѣйствително-то причастіе сж българскы, служатъ оныя прилагателны имена, които сж изгубили силж-тѣ на причастіе-то, но сохраняють форми-тѣ му; каквы-то сж: *сжщій, горящій, волящій* (който е: който гори, който вони), подобны прилагателны въ русскыя-тъ языкъ окончавать не на *щій*, а на *чій*: наприм. *горячій, кипячій* и пр.

Нѣкои наричатъ причастіе и самыя-тъ глаголь, кога окончава на: *лъ, ла, ло*, което други, за отличіе отъ причастіе-то, наричатъ спрягателно причастіе, зачтото тая форма отъ глагола наедно съ спомогателныя-тъ глаголь составлява сложны-тѣ времена. Но то, освѣнъ това, гдѣто има три рода, като прилагателны-тѣ имена, пѣма друго ничто общо съ причастіе-то. Причастіе-то, както казахме, е слито отъ относително мѣстоименіе и отъ глаголь, и тия двѣ части отъ рѣчь-тѣ всякога ся подразумѣвать въ него.